

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206T120 Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury v akademickém roce 2021/2022

V rámci státní závěrečné zkoušky budou komisí pokládány dílčí otázky z níže uvedených okruhů. Komise zpravidla klade otázky tak, aby souvisely a upřesňovaly problematiku diplomové práce v její praktické i teoretické rovině.

DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY A PÉČE O PAMÁTKY

1. Mezinárodní dohody a právní úpravy památkové péče a restaurování
2. Institucionální vývoj památkové péče v 19. století, v Československé a České republice
3. Péče o památky v antickém světě a ve středověku
4. Renesance a péče o památky, sběratelská činnost, návrat k antickému dědictví
5. Klasicismus a počátky archeologie
6. Romantismus a purismus v péči o památky
7. Proměny architektonických děl z pohledu památkových a restaurátorských koncepcí
8. Konzervační, rekonstrukční a analytický přístup k péči o památky
9. Typologie a význam pramenů a odborné literatury v restaurátorské praxi
10. Vývoj české teorie a praxe restaurování v meziválečném období a po 2. světové válce

Základní studijní literatura:

- Baleka J., *Výtvarné umění, výkladový slovník*, Academia, Praha 1997
- Bacher E. (Hrg), *Kunstwerk oder Denkmal? Alois Riegels Schriften zur Denkmalpflege*. Bohlau Verlag Wídeň, Kolín, Výmar, 1995
- Bartlová (ed.): *Dějiny umění v české společnosti: Otázky, problémy, výzvy*. Příspěvky přednesené na Prvním sjezdu českých historiků umění, Praha 2004, s. 242-247
- Brandi C., *Teorie restaurování*. Kutná Hora 2000
- Dvořák M., *Katechismus památkové péče*. Praha 2004
- Frodl W., *Idee und Verwirklichung*: Vídeň 1988
- Hlobil I., *Teorie městských památkových rezervací*, Praha 1985
- Kroupa J., *Školy dějin umění. Metodologie dějin umění*. Brno 1996
- Kroupa P., *Základní principy památkové péče? (Detektivní pátrání)*, in: Zprávy památkové péče 61, 2001
- Láska V., *Hodnota, autenticita a integrita stavebního díla minulosti – teorie a praxe*, in: Památky středních Čech, 14, 2000, č. 2
- Pavel J., *Dějiny památkové péče v českých zemích v 19. století*. in: Sborník archivních prací XXV (1975)
- Riegel A., *Moderní památková péče*. Praha 2003
- Richter V., *Památka a péče*, Praha 1993
- Suchomel M., *Záchrana kamenných soch I., II.*, Praha 1988, 1990
- Togner M., *Československá restaurátorská škola, poznámky k pojmu a současné praxi*. in: Památky a příroda, 15, 1990
- Vinter V., *Úvod do dějin a teorie památkové péče I, II*, Praha 1971, 1982
- Wagner V., *Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana*. Praha (1946) 2005

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206T120 Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury v akademickém roce 2021/2022

TECHNIKY RESTAUROVÁNÍ

1. Průzkum a příprava restaurátorského zásahu (legislativa, cíle, metody a vyhodnocení průzkumu).
2. Koncepce restaurátorského zásahu: podklady pro rozhodnutí, možné přístupy (konzervování, restaurování a rekonstrukce). Klasifikace hodnot památky v historii i současnosti a jejich vliv na konzervátorský/restaurátorský zásah.
3. Reverzibilita, možnost opětovného zásahu (retreatability) a teorie minimální intervence (definice pojmů a vývoj přístupů). Konkrétní možnosti a limity těchto principů při jednotlivých krocích konzervačního/restaurátorského zásahu (konsolidace, čištění, tmelení, barevná retuš).
4. Preventivní konzervace – teorie i praktická řešení v interiéru i exteriéru.
5. Kritéria pro volbu materiálů a postupů pro restaurování (etické, estetické a technologické zásady pro jednotlivé restaurátorské úkony – konsolidace, čištění, tmelení, barevná retuš). Praktická aplikace a ověření teoretických postupů v praxi.
6. Estetická prezentace historického uměleckého díla v rámci konzervátorsko-restaurátorského zásahu a její varianty

Základní a doporučená studijní literatura:

- Amoroso, Giovanni; Fassina, Vasco: Stone decay and Conservation Atmospheric Pollution, Cleaning, Consolidation and Protection Amsterdam, Elsevier Science Publishers B. V., 1983.
- Brandi, C.: Teorie restaurování, Tichá Byzanc, Kutná Hora 2000
- Barevné úpravy kamene památkových objektů, sborník ze semináře Společnosti pro technologii ochrany památek STOP, 2005
- Henry, A. ed.: Stone Conservation, principles and Practice, Donhead Publishing Ltd. 2006. (Polychrome Stone by Christopher Weeks: s. 237-255).
- Hošek, J., Muk, J.: Omítky historických staveb, Praha 1989
- Koller, M.: Probleme und Methoden der Retusche polychromer Skulptur, in: Maltechnik Restauro 85 (1979), s. 14-40
- Kopecká, I. - Nejedlý, V., Průzkum historických materiálů., Grada 2005
- Kotlík P. a kol., Stavební materiály historických objektů. VŠCHT Praha, 1999
- Láska V., Hodnota, autenticita a integrita stavebního díla minulosti – teorie a praxe, in: Památky středních Čech, 14, 2000, č. 2
- Mora, L., Mora, P., Philippot, P.: Conservation of wall paintings , London 1984
- Muñoz-Viñas, S.: Contemporary Theory of Conservation, Oxford 2005
- Nejedlý, V.: Pojem „patina“ při restaurování kamenosochařských památek, Příspěvek k diskusi o zachování památek, in: Zprávy památkové péče LIX, č. 1, 1999, s. 1-10
- Nejedlý, V.: K vývoji retuše malířských děl v českých zemích ve druhé polovině 20. století, in: Zprávy památkové péče, roč. 65, 2005, č. 6, s. 500-516
- Pozzo, A.: Perspective in architecture and painting, Dover Publications, Inc., New York 1989, ISBN 0-486-25855-6
- Price C., Doehne E. - Stone conservation, The Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2010,
- Reclams Handbuch der Kunstlerischen Techniken (vol. 2), Stuttgart 1990
- Riegel A., Moderní památková péče, Praha 2003
- Suichomel M., Záchrana kamenných soch I., II., Praha 1988, 1990
- Togner M., Československá restaurátorská škola, poznámky k pojmu a současné praxi. in: Památky a příroda, 15, 1990

**Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206T120 Restaurování a konzervace
nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury v akademickém roce 2021/2022**

Volavka V., O soše, Praha 1959

Wagner V., Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana. Praha (1946) 2005

Slánský, B.: Technika malby I, II: Praha 2003

Šimůnková, E., Bayerová, T.: Pigmenty, Praha 1999

Vaněček, I.: Nástěnné malby, Praha 2000

Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206T120 Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury v akademickém roce 2021/2022

CHEMICKÁ TECHNOLOGIE RESTAUROVÁNÍ A NAUKA O MATERIÁLECH

- 1) Historická anorganická pojiva a malty (rozdělení, typy, složení, vlastnosti, historické využití a využití v oblasti restaurování)
- 2) Poškození děl nástěnné malby, sochařských děl zhotovených z anorganických porézních materiálů a povrchů architektury (principy, příčiny a mechanismy, důsledky a projevy)
- 3) Povrchové úpravy děl z kamene a povrchu architektury (typy pojiv, nátěrové systémy, vlastnosti)
- 4) Degradace děl z kamene, nástěnných maleb a povrchu architektury (hlavní příčiny, mechanismy, důsledky)
- 5) Degradace barevných vrstev nástěnných maleb, sochařských děl zhotovených z anorganických porézních materiálů a povrchů architektury (hlavní příčiny, mechanismy, důsledky)
- 6) Omezení negativního vlivu vodorozpustných solí na nástěnné malby, sochařská díla zhotovená z anorganických porézních materiálů a povrchu architektury (možnosti, principy)
- 7) Technologické postupy čištění povrchu děl nástěnné malby, sochařských děl z kamene a povrchů architektury (hlavní principy, základní možnosti, hodnocení rizik)
- 8) Konsolidace nástěnných maleb, sochařských děl zhotovených z anorganických porézních materiálů a povrchů architektury (principy, hlavní materiály a technologie používané v současnosti, složení, vlastnosti)
- 9) Průzkum děl nástěnné malby, sochařských děl z kamene a povrchů architektury s využitím přírodovědných metod (obecné cíle, základní metody a jejich možnosti)

Základní a doporučená studijní literatura:

- Kotlík P. a kol.: Stavební materiály historických objektů. VŠCHT Praha, 1999
- Vaněček, I.: Nástěnné malby, Praha 2000
- Hošek, J., Muk, J.: Omítky historických staveb, Praha 1989
- Rovnaníková P.: Omítky. Praha, 2002
- Toracca G., Weber J. : Poröse Baustoffe: Eine Materialkunde für die Denkmalpflege (Konservierung, Restaurierung, Technologie), Wien, 1986
- Amoroso, Giovanni; Fassina, Vasco: Stone decay and Conservation Atmospheric Pollution, Cleaning, Consolidation and Protection Amsterdam, Elsevier Science Publishers B. V., 1983.
- Kolektiv autorů: Konzervace litavských vápenců s využitím prostředků na bázi nanočástic hydroxidu vápenatého, Praha 2016
- Mora, L., Mora, P., Philippot, P.: Conservation of wall paintings , London 1984
- Barevnost kamene a kamenných prvků fasád, sborník ze semináře Společnosti pro technologii ochrany památek, 2004
- Barevné úpravy kamene památkových objektů, sborník ze semináře Společnosti pro technologii ochrany památek, 2005
- Heidingsfeld V. a kol.: Nátěry fasád. Grada Publishing, 2002
- Šimůnková, E., Bayerová, T.: Pigmenty, Praha 1999
- Maschelein – Kleiner: Ancient binding Media, Varnishes and Adhesives. ICCROM, 1995
- Kopecká, I. - Nejedlý, V.: Průzkum historických materiálů., Grada 2005
- Matteini M., Moles A.: Naturwissenschaftliche Untersuchungsmethoden in der Restaurierung, Callwey Verlag 1995
- Scientific Examination of Art; Modern techniques in conservation and analysis, Proceedings of the National Academy of Sciences, The national academic press, 2003, Washington, D.C.
- Mairinger F. : Strahlenuntersuchung an Kunstwerken, Seemann Verlag, 2005
- Sylaby k přednáškám (Bayer, Lesniaková, Tišlová)

Vypisuje: Ing. Karol Bayer

**Okruhy otázek k závěrečným zkouškám pro obor 8206T120 Restaurování a konzervace
nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury v akademickém roce 2021/2022**